

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum Deus cognoscat singularia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

genus sunt in genere in potentia, non sufficit ad hoc qd per formam generis habeatur propria cognitio de specie: sed ex hoc qd propria alicuius rei sunt in aliqua causa actiua, sufficit vt per causam illa habeatur cognitio de illa re, vnde per ligna, & lapides nō cognoscitur domus, sicut cognoscitur per formā suam, quæ est in artifice: & quia in Deo sunt propriae cognitiones vniuersaliū; sicut in cā actiua, ideo quāuis sit vniuersale medium potest propriam cognitionem facere de vnaquaque re.

In corp. ar.

AD OCTAVVM dicendum, qd essentia diuina est, & commune medium, & proprium, sed non secundum idem, vt dictum est.

AD NONVM dicendū, qd cum dicitur Deus scit distincta indistincte, si Ly indistincte, determinet cognitionem ex parte cognoscentis, sic verū est, & sic intelligit Dio. qd ipse vna cognitione omnia distincta cognoscit: si autē determinet cognitionem ex parte cogniti, sic falsa est. Deus. n. cognoscit id per quod vnum ab alio distinguitur, vnde propriam cognitionem habet de vnoquoque.

ARTICVLVS V.

Vtrum Deus singularia cognoscat.

7. p. q. 14. art. 11.

Qvinto queritur, Vtrum Deus cognoscat singularia. Et videtur qd nō. Intellectus. n. noster singularia non cognoscit, quia est a materia separatus: sed intellectus diuinus est multo magis separatus a materia quā noster. ergo singularia non cognoscit. Sed dicendum, qd intellectus noster non habet hoc solum, qd singularia non cognoscit, quia est immaterialis: sed quia abstracta hit a rebus cognitionem.

¶ 2 Sed contra, intellectus noster nō accipit a rebus nisi mediāte sensu, vel imaginatione: p prius ergo a rebus accipiūt sensus, & imaginatio quā intellectus, & tamen per sensum & imaginationē singularia cognoscuntur. ergo illa non est ratio, qd intellectus singularia non cognoscit: quia cognitionem a rebus accipit. Sed dicendum qd intellectus accipit a rebus formam penitus depuratā, non autem sensus, & imaginatio.

¶ 3 Sed contra, depuratio formæ in intellectu receptæ, non est ratio quare intellectus singularia non cognoscit ratione termini a quo, immo fm hoc magis debet cognoscere, quia secundū hoc totam assimilationem suam trahit, quōd a re recipit. relinquitur ergo qd depuratio formæ non impedit cognitionem singularis, nisi secundum terminū ad quē qui est puritas, quā in intellectu habet: sed ista puritas formæ est tantum propter immunitatem intellectus a materia. ergo ista est sola rō quare intellectus noster singularia non cognoscit: qd est a materia separatus, & sic habetur propositum qd Deus singularia non cognoscit.

¶ 4 Præ. Si Deus cognoscit singularia, oportet qd omnia cognoscit: quia eadem est ratio de vno & de omnibus: sed non cognoscit omnia. ergo nulla probatio media, sicut dicit Augu. in Enchir. melius est multa nescire, quā scire. s. villa: sed inter singularia multa sunt vilia. cū ergo quod melius est, sit in Deo reponendum, videtur quōd non omnia singularia cognoscit.

Ca. 17. 10. 3.

¶ 5 Præ. Ois cognitio fit per assimilationem cognoscentis ad cognitū: sed nulla est assimilatio singularium ad Deū, qd singularia sunt mutabilia, & materialia, & multa alia huiusmodi habent quorū

contraria penitus sunt in Deo. ergo Deus singularia non cognoscit.

¶ 6 Præ. Quiquid Deus cognoscit, perfecte cognoscit, sed perfecta cognitio non habetur de re nisi quando cognoscitur eo modo quo est, cum ergo Deus nō cognoscat singularia eo modo quo est, quia singularia materialiter est, Deus autē immaterialiter cognoscit, videtur quōd Deus non possit perfecte singularia cognoscere, & ita nullo modo cognoscit. Sed dicendum, qd perfecta cognitio requirit ut cognoscentis cognoscatur eo modo quo est, ut modus accipiatur ex parte cogniti, non autē si accipiat ex parte cognoscentis.

¶ 7 Sed contra, cognitio fit per applicationem cogniti ad cognoscentem. ergo oportet quod idem sit modus cogniti & cognoscentis, & sic perfecta distinctio nulla videtur.

¶ 8 Præ. Secundū Philosophū si aliquis vult inuenire rē aliquam, oportet qd aliquam cognitionem de ea præhabeat, nec sufficit qd per formam communem habeat, nisi forma illa per aliquod cōtrahatur, sicut aligs ferū amissum quare nō possit cōueniēter, nisi aliquā notitiā de ipso præbuisse, qd nō cognosceret qd etiā inueniret, nec sufficeret qd sciret eū esse hominem, quare eum a ceteris non discerneret: sed oportet qd habeat aliā notitiā per ea que sunt ei propria: tur Deus debet cognoscere aliqd singulare, oportet qd forma cōis per quam cognoscit, scilicet essentia sua per aliquod contrahatur, cum ergo nō sit aliquod in ipso per quod contrahi possit, videtur qd ipse singularia non cognoscit. Sed dicendum qd illa species per quam Deus cognoscit, est communis quōd tamen est propria unicuique.

¶ 9 Sed contra, proprium & commune tamen opponuntur. ergo non potest esse vniuersale in forma communis & propria.

¶ 10 Præ. Cognitio iūis nō determinat ad aliqd determinatū per lucē quæ est mediū vniuersale, sed determinatur per obiectū qd est res ipsa cognita. sed in diuina cognitione essentia est mediū cognoscens, quia est natura eius se habet, sicut diuini cognitionis & sicut lux quædam per quam omnia cognoscuntur, ut etiā dicit Dion. 7. de Diuinis nominibus. ergo eius cognitio nullo modo determinatur ad aliquod singulare, & ita singularia non cognoscit.

¶ 11 Præ. Scientia cum sit qualitas est talis forma per cuius variationem mutatur subiectum: sed ad variationem scitorum mutatur scientia, quia si te sedente sciam te federe: te surgente sciam amisi. ergo ad variationem scitorum mutatur mutatur sciens: sed Deus nullo modo mutatur: rest. ergo singularia quæ sunt variabilia, ad eū esse non possunt.

¶ 12 Præ. Nullus potest scire singulare, nisi sciat lud p qd singulare cōpletur: sed id p quod cōpletur singulare inquantū hmo, est materia. Dicitur autem materiam non cognoscit. ergo nec singularia. p. batio media, quæ dā sunt ut dicit Boetius & Cōmentator in 2. Metaph. quæ sunt nobis scilicet ad cognoscendum pp defectum nobis sicut ea que sunt manifestissima in natura, ut stātia immateriales: quæ uero que nō cognoscuntur pp sui defectū, sicut illa que habent minimum de esse ut motus & uacuit & huiusmodi: sed materia prima habet minimum de esse: ergo Deus materiam nō cognoscit, cum de se sit cognoscibilis. Sed dicendum, qd quāuis sit in cognoscibilis.

